

Reggeli Ujság

Noviszád, 1939 május 19, péntek

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 137. szám

Az angol uralkodópár ünneplése Kanadában

VI. György király rádióbeszédében köszönte meg a szívélyes fogadtatást

Quebeckből jelentik: Az angol királyi párt az Empress of Australia fedélzetén sezrdán délelőtt 10 óra 25 perckor üdvözölte Mackenzie King kanadai miniszterelnök. A királyi pár a hajóról a parlamentbe hajtatott. Itt Quebec tartomány kormányzója fogadta őket üdvözlő beszéddel. Kijelentette, hogy Kanada végtelenül örül a királyi pár hivatalos látogatásának és különösen annak, hogy a látogatást Quebec városában kezdték meg, minthogy ez a város a kanadai nemzet bölcsője.

Az üdvözlés után a királyi pár a citadellába ment, ahol a kanadai kormány ebédet adott tisztelőikre. Az ebéd után György király rádiószózatot intézett Kanada népéhez. Kijelentette, hogy rendkívül meghatóta az a szívélyes fogadtatás, amelyben Kanada népe részesítette és ezen az uton mond köszönetet a rengeteg üdvözlőiratért is, amelyeket Kanadából és az Egyesült Államok minden részéből hozzá intéztek.

XII. Pius pápa üzenete a görög-katolikus egyházhoz

Rómából jelentik: Az Osservatore Romano közli XII. Pius pápának Tisserant bíboroshoz, a keleti egyházak kongregációjának titkárához intézett üzenetét Szent Vladimir és népe megkeresztelésének 950. évfordulója alkalmából. A pápa üzenetében rámutat arra a hűségre, amelyet Szent Péter egyháza iránt azok az orosz, bizánci rítus szerinti katolikusok tanúsítottak, akik nemcsak Kelet-Európában, hanem Észak- és Dél-Amerikában is nagyszámu és jelentékeny elemei a katolicizmusnak. A pápa üzenete végén megfogható szavakkal eseteli azt a fájdalmat, amely őt a világ egyes részein előforduló katolikusüldözések miatt eltölti.

Szlovákia gyűjtés utján akar aranykészletre szert tenni

Pozsonyból jelentik: Mach Sano, a szlovák kormány propagandafőnöke mozgalmat indított Szlovákia aranykészletének előteremtésére. A szlovák nemzeti bank amely az aranyalapot kezeli, vasgyűrűket készítettett »A szlovák állam köszönete« felirással. Ezt a gyűrűt mindenki megkapja, aki az aranyalpra valamilyen értékes fémet ajándékozik.

Elérkezett az idő, hogy Európa új rendjét megteremtjük

Mussolini lapja a Duce „békeultimátumáról“

Rómából jelentik: Mussolini lapja, a Popolo d'Italia azt írja, hogy a Duce torinoi beszédének körülbelül ez volt az értelme:

— Ti gazdag hatalmak, hagyjatok fel már végre azzal a képzetekkel, hogy Németországot és Olaszországot folyton támadó szándékokkal vádoljátok. Ti ugynevezett demokrata hatalmak, akik Olaszország segítségével megnyertétek a világháborút, birtokba vettétek a világ minden gazdagságát anélkül, hogy a sűrű lakosságú és szegényebb népekre gondoltatok volna. Versaillesben és Genfben olyan rendszert igyekeztek megvalósítani, amely javaitokat örök időkre biztosítja.

Az idő, mindenekfelett azonban a mi erőnk ezt a rendszert szétrobbantotta. Most elérkezett az alkalmas pillanat, hogy Európa új rendjét a béke és az igazság jegyében megteremtjük. Ma még nem késő, de gondoljátok meg, hogy én Olaszország és Németország nevében beszélek és hogy 150 millió ember áll mögöttem.

— Mussolini beszéde — írja a lap — a béke ultimátumának tekinthető. Most kizáróan a többi hatalmon mulik, hogy bizonyos változások szükségességét belássák vagy pedig mereven kitartsanak eddigi álláspontjuk mellett, amely csak háborura vezethet.

„Németország sohasem gazdagodott török zsákmányon“

A német sajtó az angol-török szövetségről

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung hosszabb cikkben foglalkozik a Törökországban beállott külpolitikai irányváltással. A lap megállapítja, hogy Németország katonái a múltban csak a Dardanellák és a török birodalom védelme érdekében léptek annak az államnak területére, mely most hirtelen fél a német baráttól. Németország sohasem gazdagodott török zsákmányon és a háború után nem szőlított fel egyetlen szomszéd népet sem arra, hogy az elvázott Törökországot meghorogja. Csodálatos, — írja a lap —, hogy a török büszkeség meg tudott bocsátani azoknak, akik a török népet egy párisi külvárosi békeparancsban megalázták s akik nem egyszer nyújtották ki kezü-

ket sóvárogva a tengerszorosok kulcsa felé.

A lap ezután annak a reményének ad kifejezést, hogy Törökország hamarosan kiküszöböli azt a lidércnyomást, amely a félelem pillanatában az angol politikai rendszerbe sodorta. E rendszer álmai szerint Törökország jövő feladata az volna, hogy kiindulópontja legyen a Balkán angol ellenőrzés alá való helyezésének. Anglia északról a lengyel—angol szövetséggel gyakorol nyomást Romániára, dél felől pedig a török egyezményrel dolgozik a szövetség többi tagja ellen. Kézenfekvő dolog tehát, hogy az angol-török szövetség valamennyi balkáni állam érdekeit érinti.

Hétfőn írják alá Berlinben a német-olasz politikai és katonai szerződést

Berlinből jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter vasárnap délelőtt 11 órakor érkezik különvonaton Berlinbe. Hétfőn délelőtt az új birodalmi kancellári palota dísztermében Ciano és Ribbentrop ünnepélyesen aláírják a német—olasz politikai és katonai szerző-

dést. Az olasz külügyminiszter tiszteletére kétnapos berlini tartózkodása alatt több ünnepséget rendeznek. Ciano németországi útjára az olasz külügyminisztérium több vezető személyisége és számos olasz újságíró is elkiséri.

„Nivalkozunk az újságírói lelkiismeretességre“

A danzigi sajtó kéri a külföldi sajtóirodákat, hogy küldjék ki megbízottait a Danzigba

Danzigból jelentik: A Danziger Vorposten vezércikkben foglalkozik a külföldi sajtóban megjelent és a danzigi zürzavaros állapotokra vonatkozó valótlán hiresztelésekkel. Tudjuk — írja a lap, — hogy egy varsói hazugságyár, amelynek Danzigban is vannak ügynökei, terjeszti a Danzigról szóló meséket a külföldön. Sajnálatosnak tartjuk, hogy a hírügynökségek hitelt adtak a varsói hazugságyár központnak és nem a helyszínén győződtek meg a való helyzetről. Nagyon kérjük a Havas-, a Reuter-irodát, az United Press és a külföldi lapokat, küldjék ki tudósítóikat Danzigba. Hivatkozunk az újságírói lelkiismeretre és tisztességre.

Német-magyar gazdasági tárgyalások

Berlinből jelenti az Avala: Mint a német távirati iroda közli, a német-magyar gazdasági bizottság tárgyalásait szerdán befejezték. A megbeszélések a cseh-morva protektorátussal és Kárpátalja visszacsatolásával kapcsolatos kérdésekkel függtek össze. Valamennyi kérdést teljes megelégedésre, megállapodások kötésével oldották meg.

Tüntetések Bulgáriában a dobrudzsai események miatt

Szófiából jelentik: A bolgár kormánynak nem sikerült megakadályoznia a Dobrudzsában élő bolgárokat, hogy a 23 dobrudzsai bolgár ismeretes meggyilkolása miatt tüntetéseket ne rendezzenek. Ruscukban szerdán ugynevezett gyászbizottság alakult. A bizottság erőszakkal felnyitotta a székesegyházat, félreverte a harangokat, úgyhogy pár perc alatt sokezer főnyi tömeg gyűlt össze. A házakra gyászlobogókat tűztek ki. A tömeg és az elősiető rendőrség között összetűzésre került a sor. Hasonló tüntetések voltak Várnában is.

Reggeli levél

Moldvai magyarok

Moldva — hirtelenében nem is tudjuk, hogy a mai Romániának mely vidékén keressük ezt a történelmi tartományt. Csak ha a térkép után nézünk, akkor állapíthatjuk meg, hogy szorosán Erdély régi kárpáti határához simul éppen a székely vidéknél. A Kárpátok és a Pruth között szoros földrajzi egység. Magyar szempontból az a kevéssé ismert, de roppantul érdekes nevezetessége, hogy a Kárpátok mendencéjén kívül egyedül Moldvában találhatók ősi magyar települések. Ma is 70.000 magyar él ott, olyan magyar, akinek ősei legalább hetnyolcszáz év óta azon a vidéken laknak. Szent László idejében Moldva még ugyancsak magyar lakosságú tartományként számított, a románok beözönlése abban az időben kezdődött meg. Magyarországról időközönként kisebb-nagyobb magyar csoport ment Moldvába, rendszerint azok, akik otthon nem fértek össze a hatalommal. Legutoljára ötszáz esztendővel ezelőtt költözött ki Moldvába jelentős számú magyar, akkor, mikor Marchiai Jakab boszniai ferencrendi tartományfőnök tüzzel-vassal pusztította a huszita magyarokat. Tudjuk, hogy Ujlaki Bálint és Pécsi Tamás kamenicai huszita papok is Moldvába szöktek és ott készítették el 1439-ben az első magyar bibliafordítást. A magyarok kultúrát vittek Moldvába, meghonosították a fejlettebb ipart és városokat alapítottak. A román történetírók is elismerik, hogy Jassyt magyarok alapították Jászvásárhely néven. Orhei város neve először Örhely volt. Husi pedig világosan mutatja, hogy az odamenekült magyar huszitáknak köszönheti eredetét. Moldvában még 1591-ben is az összlakosság egyharmada magyar volt, de azóta már nagyon megromlott ez az arányszám a magyarság kárára...

Bármennyire is érdekes, a moldvai ősmagyar település élete, évszázadokai elmaradt nyelvezete; nem emiatt írunk most róla. Az asszimilációnak, a környező román népbe való beolvadás feltartóztatlan folyamata az, ami ma időszzerűvé teszi a moldvai magyarok ügyét. Csuka Zoltán »Délsláv-magyar szemlé«-jében olvassuk, hogy a mai Romániának a Kárpátokon túli részében — tehát Bukorinában, Moldvában, az Ókirályságban — négyszáz-ezer magyar él, akik lassan, de biztosan románosodnak...

Azért időszzerű ez a kérdés, mert az utóbbi években mindgyakrabban olvashattunk, főleg Lajtán inneni német sajtóban — és szlovák részről is — elkéseredett hangú cikkeket arról, hogy a háború előtti Magyarországon a budapesti kormány erőszakkal magyarosította a nem magyar nyelvű nemzetiségeket. Mesterségesen csoportosították a tényeket ezek a cikkek, sőt sokszor olyan tulajdonságokat vagy valótlanosságokat is közölnek, ami napnál fényesebben is mutatja a hamis célzatosságot. Pedig az egyszerű igazság az, hogy a szlován német és szlovák telepek lassan beolvadtak a magyar lakosság környező tengerébe, ami a szlován nemzetiségi telepek örök sorsa. Ahol a németek jelentősebb csoportban éltek — legalább néhány

Sem a zsidóknak, sem az araboknak nem kell az angol Fehér Könyv

Ujabb terrorcselekmények Palesztinában — A zsidók Gandhi módjára passzív ellenállásra készülnek — Az angol sajtó sem bízik az új Palesztina-terv sikerében

Londonból jelentik: Az angol kormány Fehér Könyvet adott ki, amelyben ismerteti palesztinai politikájának főbb szempontjait. Ezek szerint Palesztina tíz éven belül önálló állammá alakítandó, amely Angliával szerződéses viszonyban fog állni s amelynek kormányzásában az arabok és a zsidók olyan módon vesznek majd részt, hogy mindkét népcsoport lényeges érdekei biztosítva legyenek. Palesztina független állammá alakítását átmeneti idő előzi meg. A béke és a rend helyreállítása után az angol kormány Palesztina kormányzását bizonyos kormányhivatalokra bizza. Ezeknek a hivataloknak vezetői egyszerűsített végrehajtó tanácsa alakulnak és a főbiztos tanácsadó szervei lesznek. A hivatalok vezetésében az arabok és zsidók képviselői a lakosság számarányának megfelelő módon osztoznak. Később, ha erre lehetőség nyílik, a végrehajtótanács minisztertanácsa alakul át.

Tervbevétték törvényhozó testület alakítását is. A rend és a béke helyreállítását követő öt év múlva, tehát az öt éves átmeneti idő után kísérletet tesznek a független Palesztina megalakítására. Az Anglia és Palesztina között tervbevétt szerződés biztosítani fogja a palesztinai szent helyek őrzését és hozzáférhetővé tételét. Biztosítani fogják a palesztinai különböző népcsoportok védelmét, még pedig az arabokkal és zsidókkal szemben vállalt kötelezettségeknek megfelelően, valamint Palesztinának mint zsidó nemzeti otthonnak figyelembevételével. Biztosítani fogják a harcászati követelmények kielégítését is, még pedig az angol kormány által kívánt módon, végül biztosítani fogják bizonyos idegen országok palesztinai érdekeinek megvédését.

A független palesztinai állam megalakítása, ha a körülmények úgy kívánják, a tíz év letelte után is elhalasztható. A zsidó bevándorlás a legközelebbi években csak olyan arányban engedélyezhető, hogy Palesztina zsidó lakossága az összlakosság egyharmadára emelkedhessen. Ez annyit jelent, hogy az 1939 április 1-étől számított öt év alatt összesen 75.000 zsidó vándorolhat be Palesztinába, az öt év letelte után pedig a zsidók bevándorlása az arabok hozzájárulása nélkül egyáltalán nem engedhető meg.

A Havas-iroda telavivi jelentése szerint több ezer zsidó tüntetést a Fehér Könyv ellen. A tüntetők több középületet felgyújtottak. A tüzet eloltották és a tüntetőket a rendőrség oszlatta szét.

A Reuter-iroda jelentése szerint Telavivban 500 zsidó tüntető meg támadta a kormányzóság épületét és összerombolta a berendezést. Egy zsidó rendőr súlyosan megsebesült. A tömeg lövéseket adott le a rendőrségre, a rendőröknek azonban sikerült a tüntetőket gumibotokkal szétkergetni.

Jeruzsálem központjában, a bevándorlási hivatal épületében bomba robbant. A robbanás következtében az épületben tűz támadt. A jelentés hozzátéti, hogy a zsidók többsége elutasítja az erőszak alkalmazását és Gandhi módjára passzív ellenállásra készül.

AZ ANGOL SAJTÓ A FEHÉR KÖNYVRŐL

Londonból jelentik: Mint a Reuter-iroda közli, az arab ellenállásról szóló hírek ismertetése kapcsán valamennyi angol lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy az új angol javaslatoknak aligha lesz sikere s a Fehér Könyv végül is a zsidók és arabok együttes ellenállására vezet. A Times így ír: Ha az angol kormány terve sikerrel járna, meghozná a békét Palesztina számára és megoldaná azokat a nehézségeket, melyekkel Anglia már három éve küzd a palesztinai kérdésben. Be kell azonban ismerni, hogy a terv nem sok sikerrel kecsegtet. Mindenesetre olyan politikát kell követni, amely szavatolja mindkét faj önkormányzatát és egyben az ország biztonságát is.

A Manchester Guardian így ír: Az angol kormány elhatározta, hogy minden tőle telhetőt megtesz avégből, hogy az arabok segítségével véget vessen a mostani állapotoknak. Kérdéses azonban, hogy az angol kormány terve az igazságon alapszik-e, mert minden igazságtalanság zavargásokra vezet.

A munkáspárti lapok azt írják, hogy az angol kormány megegyezésre törekszik, azonban eme törekvésében a zsidó követeléseket feláldozza az arab érdekeknek.

Inasa ollóval fejbeverte Basch Dezső noviszádi szabómestert

Bascht súlyos állapotban szállították a kórházba

Megdöböntő véres incidens történt szerdán délután öt óra tájban Basch Dezső noviszádi szabómesternek a Láza Telecskög utca 1. szám alatt lévő műhelyében. A műhelyben dolgozott Basch és két inasa. Az egyik inas rosszul vágott el egy szövetet, úgyhogy annak egy részét tönkretette.

Basch emiatt keményen megfede. Az

inas erre dühében felkapta a kezében levő ollót és

azzal többször fejbevágta a mestert, aki véresen esett össze.

Az inas ezután elfutott. Basch Dezsőt a mentők beszállították a kórházba. Állapota súlyos.

Az inast a rendőrség őrizetbe vette

magyar szórványok, mintahogy minden szórvány sorsa a lassu beolvadás. Az említett szemle írja, hogy a moldvai ősmagyar-csángó települések elhagyatottan, kezdetleges műveltségi viszonyok között élnek — és nagyon szegények. A románok lenézik őket és ezért aki csángó tanul, kiemelkedik a falujából, igyekszik minél gyorsabban románná lenni, hogy a származását is letagadhassa. Akárcsak a háború előtti szlovák panaszokat hallanánk.

A szórványtelepülések asszimilációját az erős kulturális öntudat vagy a tulságos műveltség lassíthatja, de teljesen megakadályozni nem tudja. Valamennyi Észak-amerikába vándorló bármilyen nemzetiségű család második-harmadik nemzedéke már Jenki-angol. Elveszték a háború előtti Magyarországon a marosmenti és körösmenti románvidékeken élő magyar szórványok

is, pedig hát akkor volt az a sokat emlegetett »nemzeti elnyomás«. Rég beolvadtak a Koszovó előtti Szerbiába telepített szász bányászok is, éppen úgy, mint ahogy szlávra lett a Hercegovina tájékán élő román-szlávonorság területén elszórt aporó katolikus magyar telepek. Örök törvényei, mesterséges propagandával csak ideiglenesen változtatható törvényei vannak a szórványtelepek beolvadásának. A törvények közé tartozik az is, hogy a természetes földrajzi egység központjában lakó nép könnyen megtarthatja és fejlesztheti a földrajzi egységen belül fekvő szórványait, de a földrajzi egységen túl lévő kis telepek menthetetlenül elorsóvadnak, mint ahogyan a Kárpátok ivén túl fekvő Moldva ősi magyarsága is lassan apad.

(t. b. i.)

Repülő milliárdok

Fantaszlikus összegeket költ légi fegyverkezésre a világ

A nagyhatalmak légügyi költségvetéseiben a katonai, haditengerészeti és polgári repülés kiadásaira beállított összegek félelmetes tempóban fokozódnak már évek óta. Az idei költségvetési esztendőben pedig már szinte csillagászati számok

szerepelnek mindenütt. Nehéz elképzelni, hogy ezek a számok még tovább nőjenek, hiszen a költészetnek több mint fele már minden nagyhatalomnál hadügyi természetű kiadás.

Franciaország például, amely a legtöbbet költötte már a békeszerződés óta hadseregére, az 1936-ban 3350 millió dináros légügyi költségvetést 1938-ban 8000 millió és 1939-ben pedig 15500 millió dinárra emelte fel. Ha ebből az összegből levonjuk a légitforgalomra és a polgári sportrepülésre szánt 500 millió dinárt, a többit mind a katonai repülés kapja. Legnagyobb tétel az új gépek megrendelése. Kerek 8000 millió

a költségvetés 56%-át fordítják erre a célra.

Mint hogy a francia repülőipar ebben az évben ilyen nagy rendelés lebonyolítására nem is képes, közel 700 bombázó- és vadászgépet az Egyesült Államokból rendeltek meg. A tényleges és tartalékos személyzet, annak kiképzése 2250 millió dinárt emészt fel. Üzemanyag-, lőszer- és ruházatpótlásra és tartalékolásra 80 millió dinár áll rendelkezésre.

De nem Franciaország költi a legtöbbet. Angliában, ahol a költségvetési év áprilisban kezdődik, most ismertették a légügyi költségvetést. Ez a tavalyi 142 millió fonttal szemben idén

220 millió font lesz.

Ennek körülbelül 40%-át külön belső kölcsönrel fogják fedezni és az adók progresszív emelésével.

Anglia a légierők létszámát 1935 óta megháromszorozta. 35 ezer tiszt, altiszt és legénység volt akkor az összlétszám és abból körülbelül 3200 hajózó (aki tényleg mint pilóta, megfigyelő, lövészt, rádiós és szerelő repül). Idén ez a szám 118.000-re emelkedik és a hajózók létszáma több lesz tizezernél. Az 55 milliárd dinár feléért repülőgépek épülnek Angliában és Kanadában.

Az Egyesült Államok múlt évben 200 millió dollárt — tíz milliárd dinárt — áldoztak a repülésre. Ezt a tekintélyes összeget idén fel emelik 542 millió dollárra. Ebből több mint ezer katonai repülőgépet építenek.

felemelik a légihaderő létszámát és új repülőtámpontokat létesítenek a nyugati partokon, a csendesóceáni szigeteken és Alaszkában.

Az orosz szovjetköztársaság légügyi költségvetése, eléggé megbízható francia források szerint, múlt évben 27 milliárd francia frank volt. Az idei legalább 50 százalékkal emelkedett, mert állítólag 6000 új katonai pilóta van átképzés alatt. Dinárra átszámítva tehát az orosz szovjet 55 milliárd

dinárt fog a repülésre költeni.

Olaszország idei légügyi költségvetése még nem ismeretes. A tavalyi 1,3 milliárd lira volt. A folyó évi körülbelül

kétfélmilliárd lirára becsülhető legalább,

ami azonban elég alacsony, körülbelül 6000 millió dinár.

Japán körülbelül ugyanennyit fog idén költeni katonai repülésre, a tavalyi 4000 millió dinár alapulvételeivel.

Németország, amely aviatikailag legfejlettebb államnak tekinthető jelenleg a világon, már lényegesen többet szán a katonai repülésre. Francia és angol források szerint, 1938-ban a német légügyi költségvetés 20 milliárd francia frank — 26.500 millió dinár — volt. Ebben az összegben azonban a légvédelmi tüzérség is benn foglaltatik, mert Németországban a repülés és légvédelem egységes vezetés alatt áll. Ez az összeg idén

megközelítőleg — francia hírforrások alapján —

több mint két és félszeresére, azaz 55 milliárd francia frankra emelkedett. A légvédelmi tüzérség, ami a nyugati erődvonal kiépítésével igen megerősödött, természetesen bennfoglaltatik ebben az összegben is.

Németország két év alatt légi haderejét hét repülőhadosztályra fokozta. Ez a hét elsővonalbeli hadosztály az idén szervezett három légitámaszpontokká van átalakítva. Külön van ezenfelül a kiképző és tanhadosztály, a haditengerész repülőcsapat, a nyugati légvédelmi zóna parancsnokság és a külországi parancsnokságok.

A kis Svájc semlegességének határozottabb védelmére kétszázmillió svájci frankot fog idén légi fegyverkezésre fordítani.

Kereken 240 milliárd dinárt hoz össze idén ez a nyolc állam, amely összeg feléből ezerszámra épülnek a 600 kilométer sebességű modern vadászgépek, a 2—3 tonna bombasúlyt szállító bombázók. A cél: legerősebbnek lenni a levegőben.

A magyar kormány rendelete a közérdekű munkaszolgálatról

A munkaszolgálat tartama legfeljebb 3 hónap

Budapestről jelentik: A magyar kormány rendeletet adott ki a közérdekű munkaszolgálat szabályozásáról. A rendelet értelmében a közérdekű munkaszolgálat keretében és annak tartama alatt a munkaszolgálatra kötelezett ifjakat különös ismeretekre, illetve különös gyakorlatot igénylő honvédelmi munkaszolgálatra kell előkészíteni. Ezeket az ifjakat a honvédség szükségleteinek kielégítését szolgáló és egyéb intézkedések érdekében szükséges, valamint olyan közhasznú munkák elvégzésére kell alkalmazni, amelyek elvégzését a munkaszolgálat keretén belül a minisztérium esetenként engedélyezi. Intézkedik a rendelet a közérdekű munkaszolga-

latra való alkalmasság megállapításáról és a munkaszolgálati kötelezettség tartamáról.

Azoknak a hadköteleseknek sorozásánál, akik a katonai szolgálat alól felmentést nyernek, meg kell állapítani, hogy alkalmasak-e közérdekű munkaszolgálatra. A közérdekű munkaszolgálatra kötelezettek szolgálatukat munkatáborokban teljesítik. A munkatáborok, mint katonailag szervezett alakulatok a honvédelmi miniszter hatáskörébe tartoznak. A munkaszolgálatra kötelezettek behívását és beosztását is a honvédelmi miniszter intézi. A közérdekű munkaszolgálat tartama legfeljebb 3 hónap.

A Hlinka-gárda tovább fosztogat

Kelet-Szlovákiában és most már a szlovákokkal is összetűz

Nagymihályról jelentik: A Hlinka-gárda garázdálkodása következtében Kelet-Szlovákiában egyre nő az elkeseredés nemcsak a magyar, hanem a szlovák lakosság körében is. Nagymihályon szlovák legények és a Hlinka-gárda között véres verekezés volt, több sebesülttel. A Hlinka-gárdisták állítólag azért támadták meg a legényeket, mert azok magyar zászló alatt tüntetést rendeztek.

Nagyszaláncon, Nagymihályon, Töketerében és Gálszécsen napirandén vannak a fosztogatások. Az elkeseredést fokozza az is, hogy az iparcikkek teljesen eltűn-

tek a forgalomból, az üzletek üresek és az áruforgalom megbénult. Kelet-Szlovákiában ma szétében-hosszában a következő gúnyverset terjesztik: »Hosszu Hlinka örök átma — Züllik már a híres gárda — Jó utra már Tiso sem tér — Gyere vissza, magyar testvér!«

Nagyszaláncon hétfőn a szlovák rendőrség letartóztatta Harcsanik András MÁV-alkalmazottat, aki határátlépési igazolvánnyal ment a községbe, hogy szüleit meglátogassa. A csendőrségen súlyosan bántalmazták, majd Eperjesre szállították.

Nagy vasuti kedvezmény pünkösdre

Öt napig érvényes a feláru vasuti jegy

Beográdból jelenti az Avala: Te-kintettel arra, hogy az idén a katolikus és görögkeleti pünkösöd egybeesik, a közlekedésügyi miniszter pünkösdre különleges vasuti kedvezményt engedélyezett. A kedvezmény lényege a következő:

Az utasok az úgynevezett hétfélig (vikend) kedvezményes jeggyel utazhatnak május 26-án 0 órától kezdve május 30-án 24 óráig bezárólag. Ezzel a jeggyel május 28-án 0 órától kezdve május 31-én 24 óráig lehet visszatérni.

Pünkösdkor az utasok hétfélig kedvezményes jeggyel korlátlanul utazhatnak, ami azt jelenti, hogy 250 kilométernél nagyobb utat is megtehetnek. Az ötvenszázalékos kedvezmény egyaránt érvényes személy- és gyorsvonatra. Az utas elutazás alkalmával vasuti jegyet vált, amely visszafelé is érvényes.

Az utas visszafelé felszállhat más állomáson is a vonatra, mint amelyik állomáson le-

szállt,

a jegyre csak akkor fizet rá, ha az ut visszafelé hosszabb, mint az az ut, amelyet az eredeti leszálló állomásig tett meg. De ebben az esetben is csak a különbözet felét fizeti meg. Gyermekek 4-től 10 évig 75 százalékos kedvezményt élveznek. Nagyon fontos előírás az, hogy az utas vissza utazás alkalmával az állomás pénztáránál köteles lepecsételtetni a jegyét, ami teljesen díjmentes. Semmiféle más formáságot nem kell elvégezni az utasnak.

Ezzel a kedvezményes jeggyel úgy oda, mint visszautazás közben egyszer-egyszer megszakítható az ut.

Teljes a kibékülés:

Mr. Hupse átadta anyagi ügyeinek intézését feleségének és anyósát is elviszi nászujára

Nemcsak Beograd, hanem az egész ország lakossága nagy érdeklődéssel figyeli a hatvanöt éves dr. Albert Hupse és a tizennyolc éves Zorics Verica »mézesheteinek« izgalmas kalandjait, amelyekről egyébként már megemlékeztünk. Dr. Hupset egyáltalán nem izgatja, hogy a lapok tele vannak legbelsőbb szerelmi ügyeivel. Vidáman jár-kezel a feleségével nyilvános helyekre is és állandóan a fiatalasszony kezét csókolgatja.

Zorics Verica már teljesen beilleszkedett új helyzetébe. Annyira kibékült a férjével, hogy az **reá bizta pénzügyeinek intézését, ami dr. Hupse hatalmas vagyont tekintve, nem csekélység** Viszonzásul csak azt kötötte ki magának, hogy

fiatal felesége soha, egy percre sem hagyhatja el őt,

mert, mint mondotta, »tudja, hogy az asszonyka akkor a legboldogabb, ha az ő oldalán lehet.«

Egyébként a fiatal pár már néhány nap mulva elindul a világrövid nászútra. Dr. Hupse magával viszi anyósát is, aki egyébként kerek tizenöt esztendővel fiatalabb nála...

HALLÓ!

Antwerpen elővárosában, Berhemben titkos németellenes rádióállomást fedezett fel a belga államrendőrség, amely azonnal elkobozta az összes készülékeket. A leadóállomás vezetője ellen megindították az eljárást.

Tegnap utazott Varsóból Szófiába az a küldöttség, amely a varsói egyetem díszdoktori oklevelét nyújtja át Borisz bolgár királynak. Borisz királyt a varsói egyetemen legutóbb díszdoktorrá avatta.

Mussolini inspekción utja során Santennába érkezett, ahol Cavournak, az olasz egység egyik megalapítójának sírját kereste fel. Utána Villanova di Astibe folytatta útját a Duce. Itt Badoglio tábornagy és a fasiszta szervezet titkára fogadták. A gazdagon feldíszított városban a milícia egy zászlóaljja adta meg a katonai tiszteletet a Ducenak, aki az ottani kaszárnya alapkövetésénél is résztvett. Az iskolaépület falán leleplezte Arnoldo Mussolini emléket, abban a templomban pedig, amelyben az elesett fasiszták nyugszanak, koszort helyezett el. A Duce a város lakosságához rövid beszédet intézett, majd Torinóba utazott.

Muhamed Ali herceg, az egyiptomi király közeli rokona Párisba érkezett, ahol — mint minden évben — néhány hetet fog eltölteni.

A svéd kormány honvédelmi célokra 60 millió svédkorona utólagos hitelt kért. Ebből az összegből főleg légháritó ágyukat fognak beszerezni.

A brit rádiótársaság három óráig meghosszabbítja majd a leadóállomások műsorát, hogy azt dél-amerikai hallgatói is hallhassák. A brit társaság július 3-án kezdi meg dél-amerikai adását, még pedig az ottani közönség izlésének megfelelően. A híreket spanyol és portugál nyelven adják, még pedig két spanyol és egy portugál jelentést naponta. A zenei műsort is a dél-amerikai közönség kívánalmainak megfelelően állítják majd össze.

A bolgár távirati iroda a következő közlést adta ki: »Egyes lapok híre, hogy a bolgár—görög határon nemrég incidensre került volna sor, minden alapot nélkülöz. A görög—bolgár határon legteljesebb nyugalom uralkodik. Semmiféle incidens nem történt.«

A Jewish Agency határozata értelmében a XI. cionista kongresszust ez évben augusztus 16-án tartják meg Genfben.

Jól beavatott vatikáni körökben teljesen alaptalanoknak mondják azokat a híreket, amelyek arról szóltak, hogy Msgr. Maglione pápai államtitkár egyes külföldi államok fővárosaiban látogatást tenne.

On is tudja, hogy a **KONZUM** kávé ma már fogalom

KONZUM

kávé- és teabehozatal

Tulajdonos Csabai Dezső, Szubotica
Telefon 20

Egy noviszádi köműves a kocsmában ellopta szerelmese lakáskulcsát, belopózott hozzá és fojtogatta

Lotz Rózsi temerini születésű 26 éves noviszádi bejárónő régóta bizalmas kapcsolatokat tartott fenn Sáfrány József 30 éves noviszádi köművessegédével, aki nős ember és egy gyermek apja, de már hosszabb idő óta különváltan él feleségétől. Lotz Rózsi és Sáfrány újabbán úgy látszik összeveszték, mert a bejárónő legutóbb az Usztavszka uccai Sós-féle vendéglőben rendezett bálon állandóan más férfivel táncolt. Sáfrányt ez felháborította és elhatározta, hogy kemény bosszút áll.

A bálon ellopta Lotz Rózsi kulcsait és nyomban elsielt a bejárónő Dostojevszki uccai lakásához.

Ott az udvarban elrejtőzött és várta Nemsokára hazaérkezett Lotz Rózsi és Nagynehezen kinyitotta az ajtót és bejött. Lotz Rózsi néhány perc múlva

benyitott hozzá Sáfrány. A bejárónő ekkor már ágyban volt.

A férfi rávetette magát és vadul karmolta, majd fojtogatta.

Lotz Rózsi kétségbeesetten kiáltozott segítségért. Kiáltásait a házbeliek meghallották és berohantak hozzá. A nő nyaka ekkor már teljesen véres volt. Sáfrányt nagynehezen kituskolták a szobából és kiutasították a házból. A támadó azonban nem akart menni mire

az egyik házbeli gumibotot vett elő és alaposan elverte.

Sáfrány erre hanyatt-hemlok menekült.

Lotz Rózsi feljelentést tett a rendőrségen, amely Sáfrányt kihallgatta. Ennek során Sáfrány tagadta, hogy komolyan fojtogatta a bejárónőt.

Az eljárás folyik.

Leégett a kamrája és felakasztotta magát egy jómódu szubotica kereskedő

Az öngyilkosságot az életunt kislánya fedezte fel

Megdöbbenő öngyilkosság történt csütörtökön reggel Szubotican. Kovács Majsai uti jómódu fűszerkereskedő lakásának padlásán felakasztotta magát. Kovács hozzátartozói a kora reggeli órákban serényül sem vettek észre, amiből végzetes szándékára következtethettek volna és így a felesége nyugodtan kiment a piacra, hogy az ebédfőzéshez bevásároljon. A lakásban Kovács maradt két kis gyermekével.

Félnyolc óra tájban a házbeliek arra lettek figyelmesek, hogy füst tördül ki a lakóház mellé épített kamrából.

Nyomban előjöttek a szomszédok és hozzáálltak az oltáshoz, de a háztulajdonost sehol sem látták. Kovács kislányának jutott azután eszébe, hogy

látta, amint édesapja felment a padlásra.

A kislány édesapja után kutatva

szintén a padlásra jutott, ahol az egyik gerendán ráakadt az apjára. A szerencsétlen embert levágták a kötélről, de már nem lehetett segíteni rajta.

Az öngyilkosság ügyében a rendőrség megindította a nyomozást. Az életunt nem hagyott hátra bucsulevelet,

iben jó anyagi viszonyok közt, boldog családi életet élt és így nem tudják elképzelni, hogy milyen okok készíthették az öngyilkosságra.

A rendőrség megállapítása szerint Kovács családjában már több öngyilkossági eset is előfordult, sőt a jómódu kereskedő is foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, ezért felesége az utóbbi időben fokozott gondnal vigyázott rá.

A tűz nem okozott lényegesebb kárt, mert a szomszédok idejekorán előlították. Nem tartják lehetetlennek, hogy Kovács maga gyújtotta fel kamráját, hogy öngyilkossága elkövetésénél elterelje magáról a házbeliek és gyermekei figyelmét.

Felakasztotta magát egy bajsai kereskedő

Engler Sándor 37 éves bajsai kereskedő tegnap, csütörtökön reggel 7 órakor, a saját házában felakasztotta magát és mire tetét észrevették, már halott volt. Engler már hosszú évek óta betegeskedett.

Öngyilkossága Bajsán és környékén nagy szenzációt keltett. Teme-tése ma, pénteken lesz.

Ki kell cserélni a régi alkalmazotti könyvecskéket

A noviszádi rendőrigazgatóság rendeletet adott ki, hogy az 1938 szeptember 27-ike előtt kiadott alkalmazotti könyvecskéket ki kell cserélni. A kicserélést a rendőrigazgatóság bejelentő osztálya végzi május 22-től december 31-ig, tehát ez év végéig. A kicserélést 1 dináros jelentkezési lappal kell kérni, az új könyvecské 10 dinárba kerül, ezenkívül két fényképet kell benyújtani.

Amikor a gazda maga mulat a csárdában...

Vadásztegyverével a feleségére lőtt egy kamenicai kocsmáros

Szerdán délután véres családi dráma történt Kamenica közelében a Paragovó felé vezető úton. Ott van Mirkovics Milivoj kocsmája, amelyben szerdán délután is több vendég tartózkodott. Maga Mirkovics is sokat ivott, úgyhogy teljesen részeg lett. Ilyen állapotban sértegetni kezdte a vendégeit és

kizavarta őket az ivóból. A felesége csitította, de a részeg kocsmáros nem hallgatott rá. Bement a hálszobába és kihozta a vadászfegyverét, majd lövöldözni kezdett vele. A felesége utána ment és kérte, hogy tegye le a fegyvert. Mirkovics erre az aszszonyra irányította a fegyvert. A felesége kétségbeesetten menekült, de

Mirkovics elsütötte a fegyvert és több sörét az asszony lábaiba furódott.

A súlyosan megsérült asszonyt beszállították a noviszádi kórházba. Mirkovicsot a rendőrség letartóztatta.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hön szeretett, felejthetetlen drága jó anyánk, nagyanyánk és anyósunk

Özy. Drozdik Istvánné

szül. Dománovits Magdolna

e hó 18-án, Aidozocsütörtökön, éjjel 2 órakor életének 73-ik évében, a halotti szentségek átlatos felvétele után, az Urban csendesen elszenderült.

Drága halottunk földi maradványait e hó 19-én délután 4 órakor fogjuk a róm. kat. egyház szertartása szerint a gyászházban beszélni és onnan a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmise áldozatot f. hó 20-án reggel 7 órakor fogjuk a beltéri plébániatemplomban az Urnak bemutatni.

El nem múló szeretetűnk virraszt álmai felett!

Noviszád, 1939. május 18.

A gyászoló család

HIREK

A HÖMÉRSÉKLET TOVÁBB EMELKEDIK

Tegnap az egész ország területén szép, derült idő volt. A hőmérséklet emelkedett.

A legalacsonyabb hőmérséklet Blédben volt (1 fok a fagyponthoz), a legmagasabb Velikogradistén (27 fok.)

Jóslat május 19-re: Egész Jugoszláviában tulnyomórészt derült, a felhőzet növekedésével. A tenger-melléken viharok lesznek. Egyéb-ként a hőmérséklet emelkedik.

—o—

MAGYAR SZÜLÖK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTOK GYERMEKEITEKET!

Röpcédula osztogatás miatt eljárás indult a szuboticiai monstre-küldöttség néhány tagja ellen. A szuboticiai monstre-küldöttség különvonata kedden éjjel tizenkét óra tájban tért vissza a fővárosból, ahol a küldöttség vezetői eljártak a vasutigazgatóság visszahelyezése érdekében. A küldöttség több miniszter-nél tisztelgett és előadta a szubotici-aiak kérelmét, de nem nyert biztatást. A vasutigazgatóság visszahelyezésére, viszont több helyen is kijelentették, hogy az intézmény elvesztéséért kárpótolni fogják Szuboticiát. A szokatlanul nagy-számú küldöttség nagy feltűnést keltett Beogradban. A küldöttség néhány tagja röpcédulákat osztogatót, amelyben a beográdiak segítségét kéri a vasutigazgatóság visszahelyezése érdekében. A röplapok erősen stílusban foglalják össze Szubotica követeléseit, viszont a röplapok osztogatására hiányzott a hatósági engedély. Emiatt Beogradban több szuboticiai lakost őrizetbe vettek és a röplapok osztogatása miatt eljárást indítottak ellenük.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« kezei-űzvet. Regist. ed. Miniszterszta szoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 15 V.

Szorgalmasak a petrovgrádi diákok. Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi állami reál-gimnázium negyedik és nyolcadik osztályában befejeződött a tanítás. A tanulók előtt kihirdették a tanulmányi eredményt és szünetet kaptak, hogy előkészüljenek a kis, illetve nagy érettségire. A negyedik osztály három tagozatában összesen 128 tanuló járt, akik közül sikerrel végezte el az osztályt 108, vagyis az összes tanulók 85 százaléka, ami kitűnő eredmény. A tanulók közül kitűnő eredménnyel 9, jeles eredménnyel 37, jó minősítéssel pedig 62 végzett. Pót-vizsgára bukott 11, osztályismétlés-re 7 és elvesztette további iskoláz-tási jogát kettő. A nyolcadik osztályban még ennél is jobb az eredmény és rekordot jelent a tanulmányi eredmények terén, mert valamennyi tanuló sikerrel végezte el az osztályt, amire a petrovgrádi gimnáziumban még nem volt példa. A 62 tanuló közül, amennyi a két tago-zatba járt, kitűnő eredménnyel 8, jelessel 31 és jó minősítéssel 23 vé-gyezte el az osztályt. A szóbeli érettségi alól felmentésre jogosult 13 tanuló, ha sikerrel teszik le az írásbeli érettségit.

— **TOPOLAI HIREK.** A topolai vendéglősök és italkimérők meg-egyeztek a borfogyasztási adóátal-ány egymás közötti felosztásában. Az általányt 87 vendéglős és italki-mérő között osztják fel. — Két to-polai polgári iskolai tanuló ellopott két kerékpárt és azon világgá akart menni. A kulai uton egy rendőrkár-tyór feltartóztatta őket és visszavitte Topolára. Mindkét gyereket eltávo-lították az iskolából. — A JAK ve-zetősege 12 elsőcsapatbeli játékos-t saját költségén vitt el Beogradba a tegnapi angol-jugoszláv mérkő-zésre.

— Befulladt a vízbe egy kiszá-csi gyermek. Kiszácson szerdán halálos áldozata volt a fürdésnek. Urbán András 7 éves gyerek ki-ment a község mellett levő tóhoz és ott fürdött. Eközben mélyebb helyre jutott és mivel uszni nem tudott, odaveszett. Holttestét ki-vevették a vízből.

— Halálozás. Tegnap hajnali két órakor Noviszádon elhunyt Drozdik Magdaléna-Lenka, szüle-tett Dománovics. Az elhunyt ur-iaszony 73 éves volt, halála a Drozdik és Dománovics családok-kon kívül gyászba borította a no-viszádi Mátics családot is. Ma, pénteken délután 4 órakor teme-tik a Kralja Petra II ucca 39 szám alatti gyászházba. Az engesztelő szentmiseáldozatot holnap reggel 7 órakor tartják meg a beltéri ka-tolikus templomban.

— Elítélték egy kukoricatolvaj no-viszádi házaspárt. Makszimovics Szve-tisláv noviszádi büntetőbíró hármastanácsa tegnap délelőt tárgyalta Mu-sicki Radován és felesége Musicki Ma-rija kukoricatolvajlásukat ügyét. A tár-gyaláson mind az első, mind a más-sodrendű vádlott tagadta a bűncsele-kményt, kijelentették, hogy bár a nyom-ok az udvarukba vezetnek, mégsem vántották a károsult tengerijét. A bí-róság a terhelő vallomások után bü-nösnek nyilvánította a vádlottakat és Musicki Radovánt 3 havi, feleségét pe-dig 15 napi elzárásra ítélte. A vádlo-ték ártatlanságuk hangoztatása mellett megfélebeztek az ítéletet.

— Bűnös tavasz. Plávsics Sztéva és K. I. fiatalok noviszádi legények ol-vaiválásának ügyében tegnap tartottak tárgyalást és hoztak ítéletet a novi-szádi törvényszéken Plávsicsék ellen az volt a vád, hogy a múlt év őszén több lakást kifosztottak. A tárgyaláson a vádlottak beismerésben voltak nagy nyomorukkal védekeztek. A tanuki-hallgatások és perbeszéd után a bí-róság mindkettőjüket bűnösnek nyil-vánította és Plávsicsot 90 napi foghá-zra, a másodrendű fiatalok vádlottait pedig egy évi megrovásra ítélte.

— **NŐI GUMMIKEPPEK** tiszta gummiból, divatosak és teljesen víz-hatlanok, retikülben elférnek. Áruk 55.— dinártól feljebb. Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.

— **PETROVOSZELŐI HIREK.** A bánáság a községen átvezető bányut javíttatására 50.000 dinárt utalt ki a község részére. A község az előirány-zott terv szerint még 60.000 dinár-t járul az utjavíttatáshoz és június 5-én megkezdik a fő- és vasutucca gránitkőveinek a felszedését. — A községi orvosok utasítást kaptak a báni hivataltól, hogy 1 évestől 10 évesig oltásuk be a gyermekeket dif-feria ellen. Az oltás kötelező és azo-ka, akik nem oltatják be gyerme-keiket, 2000 dinártól 5000 dinárig büntethetők. Dr. Stiefelmayer Ádám községi orvos május 21 és június 4-én oltja az 1—5 éves és június 11. és 25-én az 5—10 éves gyerme-keket.

LORETTA YOUNG A KÖTELEZŐ SZÉPSÉG TÖRVÉNYBE- IKTATÁSÁT KÖVETELI

Hozhatnak törvényt arckikészítésről, S kimondhatják, hogy rutnak lenni

[vétség.

Mit sem segít itt törvény s szépítő- [szer:

Csuf boszorkányból nem lesz

[Vénusz-szépség.

FANYAR TÓBIÁS.

««(IIII)»»

— **MALIGYOSI HIREK.** Hajnal Ferenc kereskedősegéd motorkerék-páron igyekezett Maligyos felé, amikor az uton szembe találta ma-gát a beográdi Steiner cernagyár autójával. Az autó szabálytalanul a baloldalon haladt és a motorkerék-párt elütötte. A motorkerékpár ösz-szetört, de Hajnalnak csodálatos-képpen semmi komoly baja nem történt. Az autó tulajdonosa kárté-rítést fizetett az összetört motorke-rékpárért. — Pünkösöd elsőnapján a Hermecz-féle vendéglőben nagyszá-básu kultur-est lesz, amelyen szerep-elt Cziráky Imre is, a neves író. A kultur-estet az Ipartestület ren-dezi.

— A templom bővítési munkálatait a jövő héten megkezdik. — Zsolnai Péter gazdálkodó felesége, szül. Kol-lár Etel lugkoldatot ivott, mivel a férje örökségét eladta és az árát el-mulatta. A fiatalasszony állapota súlyos. — Janó János udvarában ki-gyulladt a szalmakazal, de a tüzet hamarosan sikerült eloltani. A kár 500 dinár.

— **Nyomorukban halat loptak.** Milasev Iván 30 éves, Patarics Ma-rin 45 éves és Zomborac Jova 30 éves bácskimonostori napszamosokat a szombori törvényszéken az állam-ügyészség azzal vádolta, hogy a múlt év július 10-ének éjszakáján feltör-ték a bélyei halászközpont halász-bárkáját és onnan elvittek 112 kilo-gram halat. A vádlottak beismerték a lopást és azzal védekeztek, hogy nagy nyomorban voltak és csak így tudtak enni valóhoz jutni. A bíróság Milasevet és Zomboracot 3—3 havi fogházra, Pataricsot pedig 200 dinár pénzbüntetésre ítélte.

— **BÁCSKOGRADISTEI HIREK.** Zárics Joca 80 éves gazdálkodót su-lyos baleset érte. Zárics nádat szál-lított haza és az uton a lovak meg-bokrosodtak. A vadul száguldó álla-tokat Zárics nem bírta megfékezni, a kocsival fölrohantak a gyalogjár-óra, a kocsit összetört, Zárics a lo-vak közé bukott és össze-vissza zu-tta magát. A súlyosan sérült embert dr. Kankrin kötözte be. — A Ke-resztes Egylet műkedvelői pünkösöd vasárnapjára nagyszabású vallá-sos tárgyú színdarab előadására ké-szülnek. — A sztáribecsei járás ta-nítóinak egyesülete évi rendes köz-gyűlést Gradistén tartja meg má-jus 21-én a község háza tanácstermé-ben. A gyűlés után közös ebéd lesz, este pedig a tanítók a Jankovics-fé-le vendéglő színháztermében hang-versenyt rendeznek. — Özv. Tóth Mátyásné, a község legidősebb asz-szonya május 16-án 89 éves korában elhalt. Szerdán délután temették nagy részvét mellett.

— **BAJMOKI HIREK.** A bajmoki tűzoltóság laktanyájában most ejtet-ték meg a tűzoltóvizsgát, amely si-keres volt. Vizsga után a kiküldöt-tek tiszteletére bankettet rendeztek. — A legutóbbi bajmoki hetivásáron a következők voltak az árak: Buza 142, árpa 150, tengeri 106, kacska 8, liba 7.50, tojás 55 para, hizottsertés 9 dinár.

— **HORGOSI HIREK.** A Horgos-ról Szubotica felé induló személyvo-nat elütötte id. Makra András gaz-dálkodó kocsiját. A kocsit összetört, a lovak súlyos sérüléseket szenved-tek, de a kocsin ülő gazdálkodónak szerencsére semmi komoly baja nem történt. — A közoktatásügyi minisz-terium Fodor Gellért topolai képvise-lő közbenjárására kiutalt 55.000 dinárt a Kraljevbrégen építendő is-kola részére. Valószínű, hogy ezzel az összeggel most már fel tudják építeni az iskolát. — A szubotici Magyar Olvasókör műkedvelői va-sárnap Horgoson is előadják a Csár-dás című operettet.

— **Dr. Szentiványi Rudolf** szabad-ságáról visszatért. Rendel. d.e. 9—11 és d. u. 1/4—6 óráig.

— **KULAI HIREK.** A kulai refor-mátus egyházközség az elmúlt va-sárnap tartotta évi közgyűlést dr. Kurcz Henrik elnökletével. A köz-gyűlés a következő presbitériumot választotta: Felügyelő dr. Kurcz Henrik, helyettesek dr. Schick Ká-roly, tagok Stolz Károly, Franz Fül-öp, Franz Rudolf, Hallgató Károly és Tallyal Kálmán. Jegyző Kovács Károly. — A kulai polgári iskola tanulói tanáraik vezetésével öt na-pos kirándulást tettek Szlovéniában. — Kovácvics Borivoj községi fő-jegyző veszedelmes kalandon esett keresztül. Községi előfogattal Crven kán járt és visszafelé a lovak egy kerékpárostól úgy megriadtak, hogy örült vágatásba kezdtek és a kocsit egy utmenti betonoszlopnak vitték. A kocsi lezuhant a bakról és a ko-csi kettétört. Kovácvics főjegyző ekkor magához ragadta a gyeplőt és igyekezett megállítani a megvadult lovakat, de azok csak a község háza udvarán álltak meg. — Kulán má-jus 21-én és pünkösdkor református istentisztelet lesz, amelyet püskösdkor konfirmáció követ.

— ...és Ön is jó foto-amatőr le-het, ha Tener-nél vesz gépet, Novi-szad—Szubotica.

— **Megmentette az unokája kelen-gyét — bíróság elé került.** Érde-kes pert tárgyalt szerdán a szombo-ri törvényszék hármastanácsa. A vádlottak padján Sztevics Ága 59 éves baranyai asszony ült hatóság elleni erszak vádjával terhelten. A vádirat szerint Sztevicséknél 1937-ben adótarozás miatt lefoglaltak és elvittek egy láda fehéreneműt. Eközött volt Sztevics Ága unokájának egész kelengyéje is. Az öregasszony nagyon sajnálta, hogy unokája ke-lengye nélkül maradt és elhatároz-ta, hogy azt kimenti az adóhatóság-kezei közül. Magához vett száz-ötven dinárt, hogy azzal a község-házán kiváltja a kelengyét. A köz-ség házán azonban Hovánszki Hari-ton községi aljegyző 150 dinárért nem volt hajlandó kiadni a kelen-gyét és kifelé indult. Az aljegyző ut-ját állta, amiből dulakodás támadt és ennek hevében az aljegyző az aj-tóvashan megsértette a kezét. A tör-vényszéki tárgyaláson a vádlott asz-szony hasonlóképpen adta elő az eseményeket. A bíróság felmentette, mert úgy találta, hogy nem történt bűncselekmény.

— **Szontánál ismeretlen férfi holt-testét fogták ki a Dunából.** Szonta község közelében egy ismeretlen fér-fihullát fogták ki a Dunából. Józsa-básu csikos ruha volt rajta, egyéb-ként a holttest már erősen oszlásnak indult.

SZÍNHÁZ-FILM

Színházi levél Budapestről

(Budapest, május 17). A színházi élet csendes folydogálását a héten csak egy hullámhegy tette változatosabbá: Németh László »VII. Gergely« című drámájának Nemzeti Színház-beli bemutatója. Kiemelkedő nagy sikeréről már beszámolt a Reggeli Újság. A Nemzeti jövő heti műsorát Németh László új darabja és Libiche — Martin váratlan nagy sikert elért vígjátéka, Perichor ur utazásai tölti ki váltakozva.

A Kamara Színházban az »Utolsó tánc« feltartóztatlanul halad újabb jubileuma felé, de közben színre kerül az »Ember tragédiája« is Németh Antal újszerű rendezésében. Rendezői felfogásának lényege az, hogy

a Tragédiát időtlenítette

s a középkori haláltáncok mintájára elevenítette színpadra. Németh Antal kísérletének határozottan nagy és tartós sikere van, elérte nemcsak célját: Madách ígéretét új, rejtett szépségei tárulnak elénk.

Az Operaház műsorának két kimagasló eseménye lesz: 18-án a Szépvilági borbély előadása Pataky Kálmánnal s 23-án Max Hízel vendégszereplése a Walkürben. Egyébként Faust, Romeo és Julia, Pillangó kisasszony előadásai vannak még műsoron.

A többi színházban nem készülnek újdonságra. A Belvárosiban a Földindulás megy változatlan ér-

deklődés mellett. Az Andrássy utiban a »Szerelmek gyümölcse«, a Magyar Színházban pedig felváltva: »Erzsébet« és az »Ezerkettődik éjszaka«. Kedves meglepetésre készül a Városi Színház május 20-án. Föld Mátyás tartja szerzői estjét

»Te drága Budapest«

cimmal. Az est meglepetésnek készül, a színház semmit sem árul el belőle, de bizonyos, hogy kedves emlékként fogja őrizni mindenki, akiknek alkalma lesz résztvenni rajta.

A mozikban régen volt olyan sok állandó sikerű darab műsoron, mint most. Az elsőhetes mozik hétfől-hétre hosszabbítják meg a »Vágyak valceré«-nek, a »Fiúk városá«-nak, »Ahol semmi sem szent«-nek, a »Három kis angyalnak«, »Bors István«-nak, a »Fehérvári huszárok«-nak, »Aranyat asszonyért«-nek vetítését. Ebbe az előkelő társaságba lép be a jövő héten a »Mégbélyegezett asszony« a francia filmművészet izgalmas eseményű grand-guignol-szerű drámája.

A vége felé közeledő hangverseny szezonnak is lesz két kiemelkedő eseménye, amelyet nem hagyhatok megemlíteni nélkül. Az egyik az örök ifjú Sauer zenekari estje (május 22), a másik Troyanoff balettakadémiája (május 29). Méltó és csattanó befejezője az idei — kimagasló eseményekben gazdag — hangverseny évadnak.

Ambrus Tibor

***

Értékes tehetségek mutatkoztak be a noviszádi Beltéri Kör ifjúsági zeneestjén

Nagy sikert aratott a Katolikus Kör szerdaesti műsora

A noviszádi beltéri Katolikus Kör ifjúsági osztálya szerdán zeneestet rendezett, amely minden tekintetben a teljes siker jegyében zajlott le. A beltéri kör ifjúsága hosszú idő óta most jelent meg ismét önállóan a nagy nyilvánosság előtt és

ezzel a műsorral megmutatta, hogy legutóbbi nyilvános szereplésük óta is sokat fejlődtek és a muzsika, valamint az elődóművészet terén komoly értékekkel rendelkeznek.

A műsort a kör ifjúsági osztályának énekkara vezette be egy magyar népdallal és egy műdallal. Utána Vitéz István Brahms és Drdla műveket adott elő hegedűn Szedlacsék Gabriella kíséretével. Baumann Rezső, Lotz László és Popper Károly gitáron Hawa-gyveleget adtak elő. Schmidt Mancsi Balassy Gyulával együtt zongorán eljátszotta Diabelli D-moll szonátáját. Jakab János Kacsóh

János vitézének egyik dalát énekelte, zongorán Szedlacsék Gabriella kísérte. Ezután Vitéz István Hubay Cremonai hegedűséből adott elő és Brahms egyik magyar táncát játszotta ismét Szedlacsék Gabi zongorakíséretével. Balassy Gyula énekelte a Négy fekete ló c. dalt, majd Szedlacsék Gabriella zongorán előadta Schubert egyik szerzeményét.

A nagyszámú közönség minden szám után tapsviharral köszönte meg a nem mindennapi műélvezetet. Az előadók magas fokú zene-művészeti tehetségről tettek tanúságot. Különösen kitűnt Balassy Gyula énekszámával, Szedlacsék Gabriella zongorajátékával s Vitéz István hegedűtechnikájával, de a többiek is kifogástalan teljesítményt nyújtottak.

A műsor egyes számait Vengrin Ági konferálta be s bár konferánszát nem nyújtotta túl hosszúra, mégis ötletes volt és sok tapsot kapott.

Szombat este szerepelnek Noviszádon a volt Hudozsasztveni Teater tagjai. A moszkvai Hudozsasztveni teater (művész színház) két volt tagja Grecs Vera és Pavlov, szombaton este fél kilenc órai kezdettel rendezik meg Csehov vígjáték estjüket. A két kiváló orosz színész a legszelmesebb orosz humorista egy fel-

vonásos darabjaiban mutatják be művészetüket. Színrekerül: Boszorkány (Vestica), »A gondolkodó«, »Az utolsó mohikán« és »Elfelejtette« című egyfelvonásosok. Jegyek 5-30 dináros árban elővételben a Szlávia könyvkereskedésben és a Lipkovics trafikban kaphatók.

KÖZGAZDASÁG

Az 1938/39 és 1937/38 költségvetési évek kiadásainak összehasonlítása

Beográdból jelentik: Az 1938/39. költségvetési évről készült kimutatás szerint az állami kiadások 859.9 millió dinárral vagyis 8.24 százalékkal voltak magasabbak az 1937/38. költségvetési év kiadásainál.

Az alábbi kimutatásból megállapítható, hogy a tavalyi költségvetési év kiadásait a két év előttihez viszonyítva, százalékban a legnagyobbat emelkedés az állami cukorgyárnál mutatkozik, ahol az emelkedés 140.86%, utána következik a vasutépítés 27.39%, a testnevelési minisztérium 28%, az építészeti minisztérium 21.81%, a

vasuti vezérigazgatóság 16.41%, az erdők 18.55% emelkedéssel.

Ezzel szemben a két év előtti-nél kevesebb kiadás volt az állami nyugdíjaknál 11.08%, az állami bányáknál 22.34% és a költségvetési tartalék hiteleknel 14.29%. A bányauzemek kiadásai azért csökkentek, mert 1938-ban több bányát a »Jugoszlóvenszki cselik« vezetésé alá került.

Az alábbi kimutatás az 1938/39. és 1937/38. költségvetési évek kiadásait, valamint a két költségvetési év közötti különbséget és a százalékos különbséget mutatja:

	1938 39 mil. din.	1937 38 mil. din.	vagy mil. din.	vagy % ban
Legfőbb állami igazgatás	186,2	173,8	+ 12,4	+ 7,13%
Nyugdíjak	1,027,0	1,154,8	- 127,8	- 11,08%
Rokkantságjegyek	98,8	95,9	+ 2,9	+ 3,02%
Államadósságok	970,2	848,7	+ 21,5	+ 2,52%
Igazságügyminisztérium	362,6	344,4	+ 18,2	+ 5,28%
Közoktatásügyminisztérium	899,0	837,2	+ 61,8	+ 7,38%
Külgügyminisztérium	144,2	139,8	+ 4,4	+ 3,14%
Belügyminisztérium	584,0	531,2	+ 52,8	+ 9,96%
PÉNZÜGYMINISZTERIUM:				
Minisztérium	310,5	295,4	+ 5,1	+ 1,72%
Monopóliok	383,3	295,4	+ 5,1	+ 1,72%
Állami jelzálogbank	28,7	25,3	+ 3,4	+ 13,43%
Póstatakarék	19,8	19,0	+ 0,8	+ 4,21%
»Belje«	71,5	63,1	+ 8,4	+ 13,31%
Cukorgyár	50,1	20,2	+ 29,3	+ 140,86%
	2,508,9	2,273,5	+ 235,4	+ 10,35%
HADÜGYMINISZTERIUM:				
	146,1	119,1	+ 26,2	+ 21,85%
ÉPÍTÉSÜGYMINISZTERIUM:				
	30,3	28,2	+ 2,1	+ 7,48%
KÖZLEKEDÉSÜGYMINISZTERIUM:				
Minisztérium	30,3	28,2	+ 2,1	+ 7,48%
Vasutépítési osztály	171,6	134,7	+ 36,9	+ 27,39%
Államvasutak igazgatósága	2,136,0	1,839,8	+ 301,2	+ 16,41%
Folyamhajózás	74,7	74,2	+ 0,4	+ 0,53%
PÓSTAÜGYMINISZTERIUM:				
	380,2	359,3	+ 20,9	+ 5,82%
FÖLDMŰVELÉSÜGYMINISZTERIUM:				
	101,4	96,3	+ 5,1	+ 5,30%
KERESKEDELEMÜGYMINISZTERIUM:				
	45,8	40,6	+ 5,2	+ 12,80%
ERDŐ- ÉS BANYAÜGYMINISZTERIUM:				
Erdők	96,5	81,4	+ 15,1	+ 18,55%
Bányák	237,1	305,3	- 68,2	- 22,34%
SZOCIÁLPOLITIKAI MINISZTERIUM:				
	207,8	191,8	+ 16,0	+ 8,34%
TESTNEVELÉSÜGYMINISZTERIUM:				
	14,2	11,1	+ 3,1	+ 28,00%
KÖLTSÉGVETÉSI TARTALÉKOK:				
	4,8	5,6	- 0,8	- 14,29%

A fenti kimutatásból megállapítható, hogy a hadsereg, államvasutakra, nyugdíjakra, állami adósságok törlesztésére, közoktatásra, pénzügyre és belügyre 8.980.2 millió dinárt, vagyis az összes kiadások 79.93 százalékát fordították az elmúlt 1938-1939. költségvetési évben. Az elmúlt költségvetési évben az összes kiadások 22.21 százaléka esett a hadügyminisztériumra, 18.97 százalék az államvasutak vezérigazgatóságára, 9.08 százalék a nyugdíjakra, 8.50 százalék az állami adósságok törlesztésére, 7.86 százalék a közoktatásügyi minisztériumra, 7.74 százalék a pénzügy-

minisztériumra és 5.17 százalék a belügyminisztériumra. Az összes többi államok kiadások összege 2.311.5 millió dinár volt, vagyis az összkidadások 47 százaléka.

«(III)» EGY ANGOL NŐI TANÁCSZAG PANASZOLJA, HOGY MÍG Ő BESZÉL, A FÉRFIAK CSINOS LÁBÁT NÉZIK:

Ha a nő a jogát és igazát védi Ehhez több eszközzel bír ő mint a férfi Mert ha logikával nem is tud helyt állni Formás vádlójával bir argumentálni. SANYARU VENDEL

1939
Akar
M
TRGO
(Lloyd)
mester a
Kitűnő
1 évet
Szele
Huszona
Petrovg
grádi tör
tanácsa k
Radivoj 3
Laza 37
hajó« tul
kő 31 éve
ket az áll
vádol. A
ber 28-án
deglőbe
aki már i
rábeszélte
egyezzen
játsszani é
romezer
hogy par
felkapta
Partnerei
nyiban a
megve
Később S
játsszon v
szani és S
dinárt ny
Szelezzs
dat és cs
nek mág
szott. Ele
később h
Amikor k
dinárt ny
parti vég
adott nek
is azt álli
hamisan.
zongévez
A káros
te, hogy
lőbe és m
veredett
romezer
hogy ham
a pénzt,
és végül
14.000
csak az
neki. Tan
Srdanov
rint két
kevert, u
ász.
A bírós
tét, amely
Szelezzsán
ben és
1200 din
évi polgá
másik ké
hazárdját
nőnek és
kovot ped
re ítélte.
Az aján
áruház fő
- Miér
- Bocsa
- No, a
ét. Megn
hallani.

Akar jó halpaprikást enni?

Menjen pénteken este a **TRGOVACSKI DOMBA** (Lloyd) ahol a legelső apatini halászmester a legízletesebb halpaprikást főzi. Kitünő jazz — minden este tánc.

1 évet hozott a 2 ász Szelezsán Radivojnak

Huszonegyezték a petrovgrádi Fehér Hajóban

Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi törvényszék büntető hármastanácsa kedden tárgyalta Szelezsán Radivoj 37 éves földmives, Vukov Laza 37 éves vendéglős, a »Fehér hajó« tulajdonosa és Danikov Szlavko 31 éves földmives bűnperét, akiket az államügyész

hamiskártyázással vádol. A vádirat szerint 1938 november 28-án betért a Fehér hajó vendéglőbe Atyimov Kojka földmives, aki már ittas volt. A három vádlott rábeszélte Atyimovot, hogy huszonegyezzenek. Atyimov leült velük játszani és hamarosan elvesztett háromezer dinárt. Akkor észrevette, hogy partnerei hamisan játszanak. felkapta a pénzt és zsebrevágta. Partnerei azonban nem hagyták anynyiban a dolgot, hanem megverték és elvették tőle a pénzt.

Később Szelezsán rábeszélte, hogy játszon vele kettesben. Leültek játszani és Szelezsán hamarosan 10.000 dinárt nyert el tőle.

Szelezsán Radivoj tagadta a vádat és csak annyiban érezte bűnösnek magát, hogy hazárdjátékot játszott. Eleinte Atyimov nyert, majd később háromezer dinárt veszített. Amikor kettesben játszottak, 8000 dinárt nyert a földmivestől, de a parti végén háromezer dinárt visszaadott neki. A vendéglős és Danikov is azt állították, hogy nem játszottak hamisan, de beismerték, hogy huszonegyeztek.

A károsult vallomását azzal kezdte, hogy részegen tért be a vendéglőbe és maga sem tudja, hogyan keveredett a partiba. Amikor már háromezer dinárt veszített, észrevette, hogy hamisan játszanak, visszavette a pénzt, majd újra játszani kezdett és végül is

14.000 dinárjából nem maradt semmi,

csak az, amit Szelezsán visszaadott neki. Tanuként a bíróság kihallgatta Szrdanov Voja földmivest, aki szerint két ízben Szelezsán hamisan kevert, úgyhogy neki jutott a két ász.

A bíróság ezután kihirdette ítéletét, amelyben bűnösnek mondotta ki Szelezsánt hamiskártyázás büntetében és

egy évi börtönre, 1200 dinár pénzbüntetésre és két évi polgári jogvesztésre ítélte. A másik két vádlottat a bíróság csak hazárdjáték miatt mondotta ki bűnösnek és Vukov Lazát 2400, Danikovot pedig 900 dinár pénzbüntetésre ítélte.

««(III)»»

MAI FIZETÉS

Az ajánlkozó segédhez így szól az áruház főnöke:

- Miért kiabál úgy, barátom?
- Bocsanat, kissé nagyot hallok.
- No, akkor közlöm önnel a fizetésemet. Megnyugtatom, nem fog nagyot hallani.

A jugoszláv válogatott lelkes játékkal legyőzte az angolokat Jugoszlávia-Anglia 2:1 (1:0)

Egész Jugoszlávia sportrajongóinak általános érdeklődése mellett játszották le tegnap a beográdi angol-jugoszláv mérkőzést. A kora délutáni órákban már mintegy huszonegyezer ember tolongott a BSK pályáján. Ember-ember hátán tolongott, annak ellenére, hogy az árak olyan borsósák voltak, amilyenre még Jugoszláviában nem volt példa. Tegnap Beogradban is óriási hőség volt, ami nemcsak a ködös szigetországi éghajlathoz szokott angolokat hozta kellemetlen helyzetbe, hanem a heringmódra összeszorult közönséget is. Így a pályán több néző elájult, úgyhogy a mentőknek kellett közbelépni.

Az angol válogatott minden tekintetben rászolgált a hatalmas érdeklődésre. Nem játszotta ki ugyan legjobb formáját, de így is gyönyörű teljesítményt nyújtott. Az angol fiúk izelítőt adtak arról, hogy mivé fejlődött ki a legnépszerűbb tömegsport a testedzés hazájában, Angliában. A közönség sokszor elismerő tapsorkánnal köszönte meg a szép teljesítményt.

A két csapat a következő felállásban játszott:

Jugoszlávia: Lovrics — Pozsega, Dubac — Manola, Dragicevics, Lechner — Glisovics, Vujadinovics, Petrovics, Matosics II., Perlics.

Anglia: Woodley — Male, Hapgood — Willingham, Cullis, Mercer

— Matthews, Hall, Lawton, Goulden, Broom.

A mérkőzés előtt elhangzott a két nemzet himnusza, majd a testnevezéskor a jugoszláv miniszter rövid üdvözlő beszédet mondott. Ezután megindult a játék, amely váratlanul kellemes meglepetést hozott a jugoszláv közönségnek. Ugyanis a jugoszláv csapat hatalmas lelkesedéssel,

ritkán tapasztalt lendülettel vette magát a küzdelembe.

Az angolokat a nagy hőség és a mérkőzést megelőző hosszú utazás láthatólag elfárasztotta és ezért nem tudták tartani az iramot a fürge jugoszláv csapattal. Ugy történt meg, hogy

Glisovics az első féldő 16-ik percében gölt vágott be az angol kapu hálójába.

A közönség tomboló örömmel fogadta a gölt és kitartásra buzdította a jugoszlávokat. A buzdítás eredményes is volt, mert az angoloknak a féldő végéig nem sikerült egyenlítőket.

A második féldőben az angolok rákapaszkodtak és Goulden révén a 4-ik percben sikerült is eredményt elérni (1:1). Utána az angolok visszaestek és így Perlics a 15-ik percben újabb gölt szerzett a jugoszlávok részére (2:1). A mérkőzés végéig nem is változott az eredmény és így végül Jugoszlávia győzött 2:1 arányban.

A szombori Legényegylet Kugliklubjának jubiláris versenye

Tizenöt setleg a verseny díja

A szombori Legényegylet Kugliklubja alapításának ötödik évfordulója alkalmával nagyszabású kugliversenyt rendez, amelyet május 21-én, 28-án és 29-én bonyolítanak le.

A versenyre meghívták a Dunabánság minden számottevő kugligyőztesét. A verseny győztesei között 15

szép serleget osztanak ki. Serleget adományozott többek között dr. Máglics Cvéta szombori képviselő, Magyar István egyesületi elnök és a Reggeli Ujság szerkesztősége. A versenyre a sorsolást ma ejtik meg.

A nagyszabású verseny iránt egész Vojvodinában nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Noviszádi AK vasárnap két csapattal Szubotícán szerepel

A VENDÉGEGYESÜLET ELSŐ ÉS IFJUSÁGI CSAPATA A BÁCSCSA KÉT EGYÜTTESÉVEL MÉRİ ÖSSZESZE AZ EREJÉT

A bajnoki idény befejeztével megkezdődtek a ligaselejtezők Szubotícán is. Miután a vasárnapi fordulóban a szubotici ZsAK Vrbászra rándul át, hogy ott a Dulcisszal revánsmérkőzését abszolválja, a Bácska gondoskodott arról, hogy a város

sportközönsége ne maradjon program nélkül.

A piros-fehérek vezetősége erre a napra lekötötte a Noviszádi AK első és ifjusági csapatát, úgyhogy igen nívós mérkőzésekre van kilátás.

Előmérkőzésként fél 4 órakor a NAK és a Bácska ifjusági csapatai mérik össze az erejüket, míg utána fél 5 órai kezdettel játszik le a NAK—Bácska főmérkőzést, amelyet Nevrkla vezet. A mérkőzéseket, amelyek iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg Szubotícán, a Bácska pályán bonyolítják le.

KUGLI HIREK

ÉRDEKES ÓVÁSI ÜGYEK A SZTÁRIBECSEI KUGLI-ALSZÖVETSÉG ELŐTT

Érdekes két óvási ügygel foglalkozott legutóbbi ülésén a sztáribecsei kuglialszövetség vezetősége. Mindkét óvást a Juventus nyújtotta be. Az első óvás a Napred—Juventus mérkőzés ügyében futott be. A Juventus az április 12-én lejátszott bajnoki meccset elvesztette a Napreddal szemben. A Juventus arra való hivatkozással, hogy a Napred egyik játékosa négyet dobott, kérte a mérkőzés eredményének megsemmisítését. Az alszövetség vezetősége helyt adott az óvásnak és elrendelte az új mérkőzést. Az újabb mérkőzés sem hozott azonban döntést, mert 193:193 arányban eldöntetlenül végződött. Az ügy ismét az alszövetség illetékes fóruma elé került, mely elrendelte a harmadik mérkőzés lejátszását.

Szintén említésre méltó a Juventus másik óvása is. A Juventus bajnoki mérkőzést játszott Szrbobrában az ottani Jedinsztvóval. A meccset a Jedinsztvó nyerte meg 236:185 arányban. A mérkőzés alatt a Juventus Deininger nevű játékosa a Jedinsztvó Varga néven igazolt játékosában a noviszádi Frohsinn Ziokolica nevű játékosára ismert. A Juventus erre való hivatkozással kérte ennek a mérkőzésnek újrajátszását is. A sztáribecsei alszövetség vezetősége az ügy kivizsgálása céljából érintkezésbe lépett a noviszádi alszövetséggel.

Kérjük a Zanatlja valamennyi játékosát, hogy ma, pénteken este 8 órára jelenjenek meg a Kott-pályán, ahol a Livnicsár elleni barátságos mérkőzés lesz. — Vezetőség.

Közyűlést tart a sztáribecsei kuglialszövetség. A sztáribecsei kuglialszövetség május 21-én, vasárnap délután 2 órakor tartja évi közgyűlését Petrovics Bosko elnök vezetésével a Mikula-vendéglőben lévő hivatalos helyiségében. A közgyűlés napirendje a szokásos. Abban az esetben, ha kitűzött időben nem jelenik meg kellő számú tag, a közgyűlést félórával későbbben tartják meg a megjelent tagok számára való tekintet nélkül.

Irodai felszerelés

minden iparos és kereskedő részére **csak 198 dinár.**

- 3 darab oktáv nagyságu bekötött „SZÁMLA KÖNYV” nyomással.
- 2 darab bekötött nagy „SZÁMLA-KÖNYV” nyomással.
- 3 darab bekötött „Notta” nyomással.
- 3 darab bekötött „Nyugta”-könyv nyomással, pénzfelvétel nyugtázására.
- 100 darab levélpapír nyomással.
- 100 darab boríték nyomással.
- 3 darab grafit iron
- 1 darab iron-egyező.
- 1 darab törölógumi.
- 6 darab vegyes toll
- 1 darab itató
- 1 irat-tartó a posta eltevésére.

Az összes fentnevezett áru elsőrendű minőségű. Kérjen mintákat!

T. T.

R. BAJ, Zagreb

Draskovicseva ul. broj 16

Városi Mozi, Szubotica

Csütörtöktől, május 18-tól

Gaál Franciska

legbájosabb szerepe, utolsó európai filmje, amely nálunk csak mostanában került forgalomba

Marika

A régi Bécs kacagató, kedves nagy filmje

A főszerepben a legnagyobb sztárok:

Hans Moser, Theo Lingon, Wolf Albach Retty, Paul Hörbiger, Adele Sandrock, Halmay Tibor

Rendezte: **Bolvary Géza**, Zene: **Robert Stolz**.
A pótműsorban: **Hiradó**

KISTEREK

Szombat, vasárnap Május 20 és 21

MICKEY ROONEY

a híres gyermeksztar vidám nagy filmje

Hardy bíró gyermekei

A híres amerikai Hardy család mulatságos kalandjai A főszerepben meg:

Cecilia Parker, Lewis Stone

URANIA MOZI, NOVISZÁD

Ma 5, 7-15 és 9 15 órákor

Szöktetés

Főszereplők: **Gustav Fröllch, Maria-Luise Claudius**

Rendezte: **Géza von Bolnary**
Zene: **Franz Grothe**

EGY JÓ HAZISZER TÖBBET ÉR EZER JÓTANACSNÁL! Mindenkit meggyőz arról a

„Növényharmat”

a legjobb és legerősebb házi fluid. 3 csepp elég bedörzsölésre, vízzel száj-öblítésre, keccakukron elszopogatva, stb. Ára 12—dínár. Kapható mindenütt! Csak zöld üvegekben való!

ALLAST KERES

MEGBIZHATÓ, komoly lány üzletbe vagy esetleg gyermekek mellé állást keres. Cim megtudható a kiadóban. 3501

KÜLÖNFÉLE

LEGSZEBB FRIZURÁKAT, tartos ondulást, hajfestést legszakszerűbben **JURK** fodrász-szalónjában készítik. Noviszád, Kralja Petra II 32. 2690

Dr. Filipon creme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.—dínár. Apoteka Küchler, Vrsac. 2474

AKK szövetkezeti könyvelők akarnak lenni, vagy mérlegképességet óhajtanak nyerni, azok jelentkezzenek mert a közel jövőben egy speciális kurzust tartok kizárólag szövetkezeti könyvelők kiképzésére. Érdeklődők irjanak: **Borbély Lajos** könyvszakértőnek, Noviszád, Postfah 75. Lakás: Kr. Petra II, ulica 162. számú ház mellett új parcellázáson. 3347

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösséget és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet **DARUVÁRI** krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 750 dínár. Postán küldi: **BLUM** gyógyszerár, Szubotica.

Izléses kivételű pontos órákat, ékszereket jutányosan **bérmálásra Csajkasnál** vasaroljon. Szubotica, Karagorjgyev trg 5

MAGYARORSZÁGON A DIÁKOK 6. A DIÁKLÁNYOK 7 HÉTIG TELJESITENEK ÖNKÉNTES SZOLGÁLATOT:

A nő egyenrangú tán a férfi néppel. Mért kell mégis többet dolgozni egy héttel? De hisz a nők tudják, mi ennek az oka. S a csodálkozástól nincsenek is oda. Az időt pótolják, ami hat hét alatt. Beszélgetésre ment s a munka nem haladt.

SANYARU VENDEL

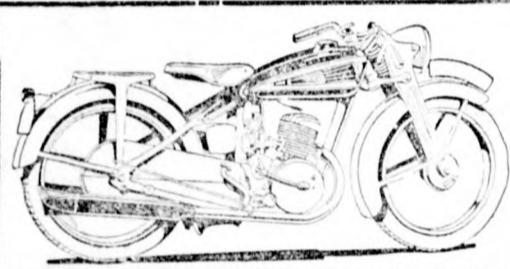
AUTÓK, kevéssé használtak, kitűnő állapotban kaphatók Hupmobil, 7 üléses elegáns csukott limousin; Skoda csukott 4 hengeres 6 üléses; Citroen csukott 6 üléses 4 hengeres, 4 ajtós C. 4 típus; Citroen csukott 6 hengeres 5 üléses C. 6 típus; Adler 6 hengeres csukott 4 ajtós; Ford 8 hengeres csukott 4 ajtós; Opperl 6 hengeres csukott 4 ajtós; Ford A típusu csukott 4 ajtós; Steyer 6 hengeres csukott 4 ajtós; Steyer 6 hengeres kétüléses sportkocsi stb. Rendkívül előnyös árakért és kellemes fizetési feltételek mellett kaphatók

AUGUST KUTALEK, NOVISZÁD
Kralja Petra II. u. 61. Tel. 31-06.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **Andreo Dezso**
A kiadóhivatal vezetője: **Blažek Ferenc**
Pretpisara — Előfizetés:
Egy óra . . . . . 28—dínár
(kihordó útján 30 dín.)
Három óra . . . . . 80—dínár
(kihordó útján 86 dín.)
Félévre . . . . . 160—dínár
(kihordó útján 172 dín.)
Izlazi svakodneвно - Megjelenik naponta
Pošt. čekovni račun — Postacsekkszám: Zagreb, 46.692

A Reggeli Ujság a legjobb hírcseleki orgánom!

SIESSEN
Szenesnél
kerékpárt
választani
Nagy választék!

Még egy érdekes barátság szövődött ez időben Rákóczi Ferenc és egy szintén idősebb, előkelő uraság között. Ez a másik barátja gróf Slavata Joákim, a neuhausi várur volt, Csehország marsallja. Kollonics annak idején levélben tudatta vele, hogy unokaöccsei az ottani kolostorban vannak s kérte, fogadja pártfogásába és barátságába őket. Ugyane levélben fölemlítette a kolostor új lakójaként Rákóczi Ferencet is. A nemesszivű, előkelő érzésű gróf rögtön intézkedett, hogy a várkapitány a legmesszebbmenő előzékenységet tanúsítsa Rákóczi és a Kollonics-fiuk iránt: lássa el őket a legjobb enni- és innivalóval s fönt a várban is lássa őket vendégül gyakorta: bocsássa rendelkezésükre paripáit, vadászfegyvereit, parkját s az egész várat, addig is, míg nejjével együtt megérkezik s méltóképpen fogadhatja fiatal vendégeit.

Mikor aztán a gróf maga megérkezett Neuhausba, szeretetreméltó feleségével együtt, a nemes grófi pár ugyszólván fiává fogadta Ferencet, sőt a gróf legkedvesebb barátjává. Minden szabad idejét fiatal pajtásával töltötte, sétált, lovagolt, vadászott vele: megérdemelte a derék ember, hogy a fejedelem később áldólag említette nevét emlékirataiban.

Egy ilyen vendégeskedés alkalmával történt.

Estefelé kint ült a gróf nejjével és fiatal vendégeivel a parkban, a terített asztal mellett, amely csak

Eredeti történelmi regény a XVIII. századból

(143)

ugy roskadozott a sok hideg sültől, süteménytől s mindenféle csemegétől. Az asztal körül vidám társalgás folyt, egy nagyobb vadászkirándulás tervét beszélték meg, amely a holnapi ünnepnapot tölti majd ki.

— Kedves hercegem, — szólt a házigazda Rákóczihoz, — erre az alkalomra azt a török mént ajánlom önnek, amelyen a multkor lovagolt.

— Dervist? — örvendezett Rákóczi. — Oh, az pompás lesz, gróf ur. Szeretem azt a lovat, mert gyors és kitartó, mint a sólyom.

— Fegyvernek pedig azt a hosszucsövű puskát kapja meg, melylyel a multkor én vadásztam. Csak arra figyelmeztetem, hogy kissé balra hord. Ha ezt figyelembe veszi, amilyen jó lövő, másodszor már célba talál vele.

Most egy szolga lépett a grófhoz s valamit jelentett neki.

— Zarándok a kapu előtt? — ismételte hangosan a szolga szavait a gróf. — Bocsássatok be tüstént s vezessétek ide. Gyalog vagy lóháton utazik?

— Ütött-kopott fakó szekéren, egy lóval, kegyelmes ur.

— A lovat vezessétek az istál-

lóba s vessetek elébe friss szénát. A barát jöjjön ide, ma az én vendégem lesz.

Tíz perc múlva feltűnt a zarándok magas alakja a park fái alatt, amint a szolga mellett haladva, az asztal felé közeledett.

Mindenki érdeklődve fordult feléje. Akkoriban az ilyen országjáró barátok szívesen látott vendégek voltak, mert sok érdekes újsgot tudtak s a vidámabb természetűek sok csiklandós történetkét.

De ez a zarándok nagyon komoly, nagyon szent embernek látszott.

Amint az asztal közelébe ért, mély meghajlással s áldó köszönettel üdvözölte az asztalfőn ülő grófi párt, aztán végigjártatta a szemét az asztal mellett ülő legénykéken.

Mikor az ifju Rákóczi esett a pillantása, a szent vándor mintha összerázkódott volna; arcán meglepetés, öröm és áhitat tükröződött.

— Légy üdvöz, fáradtságos és szent utazásodban, oh kegyes zarándok, — szólt a gróf nyájas hangon. — S ha megéheztél a dőcögés közben és tested felfris-

sülni óhaj, ime, telepedjél az asztal mellé s üditsd föl magad kedved szerint. A lélek malasztjai mellett szükségünk van a test táplálására is.

— Köszönöm a szíves meghívást, nemes uraság, — szólt a zarándok mély, meleg hangon. — Az Ur áldása legyen házaodon és szeretteiden.

— Oh, köszönöm, szent atyám, — felelte a gróf kissé elborulva. — Sajnos, ezek a derék ifjak nem az én fiaim. De híres, nagy családból való valamennyi. Ezek itt Kollonics gróf urfiak barátom, ezek Volkra grófok, az a magyar ruhás ifju pedig, akit először kellett volna emlitenem, fejedelmi, sőt részben királyi sarj: Rákóczi Ferenc, boldogult I. Rákóczi Ferenc és a hirneves Zrinyi Ilona hercegnő egyetlen fia.

A zarándok Rákóczi felé fordult s áldólag terjesztette ki feléje a kezét.

— Isten oltalmazza meg őt elenségeitől! — mondotta őszinte áhitattal.

— Ül le hát, szentatyám s ha elverted az ebédet, majd elbeszél, hogy ki vagy, merről jössz s hova tartasz.

Amíg a zarándok az asztal végéhez települve falatozgatott, hatalmasan megéhezhettek, mert farkasétvágygal evett, szeme ismételtén Rákóczi tévedt s hosszasan pihent ifju pirban égő, nemes vonásain.

(Folytatjuk)